

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3ObdoZ/1/2024
Identifikačné číslo spisu:	1513226382
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1513226382.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobcu Tatra-Leasing, s.r.o., so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 31 326 552, proti žalovaným 1/ ABUSS, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 44 950 543, 2/ E. J., narodený XX. S. XXXX, bytom G., 3/ W. J., narodený XX. S. XXXX., bytom E. 4/ Ing. O. T., narodený XX. S. XXXX, bytom B. X, L., zastúpený URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Červeňova 15, Bratislava, IČO: 47 244 895, o zaplatenie 15 211,42 eura s príslušenstvom a zmenkovej odmeny, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B5-7CbZm/30/2018, o dovolaní žalovaného 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. júna 2023 č. k. 4CoZm/3/2023-734, takto

rozhodol:

- I. Návrhy žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- II. Dovolanie proti výroku II. rozsudku odvolacieho súdu o d m i e t a .
- III. Dovolanie vo zvyšnom rozsahu z a m i e t a .
- IV. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. septembra 2022 č. k. 2CbZm/30/2018-627 vo výroku I. zmenkový platobný rozkaz z 22. januára 2014 č. k. 3Zm/635/2013-12 voči žalovanému 4/ ponechal v platnosti. Vo výroku II. súd prvej inštancie priznal žalobcovi voči žalovanému 4/ nárok na náhradu trov konania o námietkach v rozsahu 100 %. Vo výroku III. súd prvej inštancie zamietol návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania a vo výroku IV. súd prvej inštancie rozhodol, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobou doručenou súdu 6. augusta 2013 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne zaplatiť zmenkovú sumu 15 211,42 eura so 6 % ročným úrokom od 5. februára 2013 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 50,70 eura a náhradu trov konania. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že žalovaný 1/ vystavil 5. októbra 2009 zmenku, ktorú avalovali žalovaní 2/ až 4/. Žalovaný 1/ sa zmenkou zaviazal zaplatiť dňa 4. februára 2013 v prospech žalobcu zmenkovú pohľadávku vo výške 15 211,42 eura a žalovaní 2/ až 4/ prevzali za žalovaného 1/ ručiteľský záväzok. Do dňa podania žaloby žalovaní zmenkovú sumu

neuhradili.

1.2. Súd prvej inštalácie vydal zmenkový platobný rozkaz z 22. januára 2014 č. k. 3Zm/635/2013-12, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. februára 2014 voči žalovanému 1/, dňa 25. februára 2014 voči žalovanému 2/ a 3. júna 2014 voči žalovanému 3/. Žalovaný 4/ podal voči zmenkovému platobnému rozkazu včas námietky. V rámci námietok žalovaný 4/ tvrdil, že medzi ním a žalobcom neexistuje dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve a zo strany žalobcu prišlo k neoprávnenému vyplneniu bianko zmenky na zmenku. Žalobca opomenul uviesť, že zmenku žalobca doplnil až dodatočne na riadnu a úplnú zmenku, ale v deň vyhotovenia 5. októbra 2009 bola zmenka len bianko listinou, kedy zmenku podpísali len žalovaní 1/ až 3/ a podpis žalovaného 4/, ako aj jeho označenie ako avalistu, v listine absentovali. Podľa bodu 1.5 Zmluvy o použití bianko zmenky bol žalobca ako remitent (veriteľ) oprávnený len vo vzťahu k žalovanému 1/ (hlavný zmenkový dlžník) a vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ (avalistom) doplniť do listiny zmenkovú sumu a dátum splatnosti. Zmluva o použití bianko zmenky vo vzťahu k žalovanému 4/ nerieši zmenkové vyplňovacie oprávnenie, preto nebol žalobca oprávnený vo vzťahu k nemu doplniť bianko zmenku. Žalovaný 4/ bol až 7. decembra 2009 dodatočne dopísaný do pôvodnej bianko zmenky žalobcom v zastúpení jeho zamestnankyňou Jablonickou a svoj podpis dal na kraj zmenky po tom, čo bol výslovne uistený žalobcom, že jeho podpis je len evidenčný. Žalovaný 4/ namietal aj tú skutočnosť, že v čase podpisu upravenej bianko zmenky nevedel o existencii Zmluvy o použití bianko zmeniek uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanými 1/ až 3/. Žalovaný 4/ dal na listinu zámerne podpis len na samotný okraj a išlo o mimozmenkový evidenčný podpis, nešlo o podpis avalistu. Zároveň poukázal na zlomyseľné správanie žalobcu pri vyplňovaní bianko zmenky, keď doplnená doložka jeho ako avalistu nie je krytá súvislým vodorovným hrubým orámovaním textu doložky ako je to v samotnej zmenke. Hrubá čiara bola dodatočne upravovaná a predĺžovaná. Podľa blankozmenky, ktorú žalovaný 4/ priložil vo fotokópii k námietkam, nie je doplnená doložka avalistu krytá súvislým vodorovným hrubým orámovaním textu doložky žalovaného 4/ ako avalistu, ako je tomu už pri doplnenej doložke avalistu v samotnej zmenke predloženej žalobcom. Žalovaný 4/ v námietkach tvrdil, že jeho podpis nezakladá jeho zmenkový záväzok ako avalistu, ale výlučne mimozmenkový záväzok. Žalovaný 4/ vzniesol námietku voči zmenkovému platobnému rozkazu aj z dôvodu, že neexistuje dlh žalovaného 4/ voči žalobcovi, lebo nebol voči žalobcovi zmenkovým dlžníkom a nemal so žalobcom uzavretú žiadnu dohodu o vyplňovacom práve k pôvodnej bianko listine a ani k upravenej bianko listine.

1.3. Súd prvej inštalácie vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný 1/ vystavil v Bratislave 5. októbra 2009 žalobcovi vlastnú zmenku s doložkou „bez protestu“ na sumu 15 211,42 eura, s dátumom splatnosti 4. februára 2013, miestom platenia Bratislava, Tatra banka a.s. Ako zmenkoví ručiteľia (per aval) sa za vystaviteľa zaručili žalovaní 2/ a 3/, označení menom, priezviskom, adresou bydliska a dátumom narodenia, s dátumom podpisu 5. októbra 2009 a žalovaný 4/, označený menom, priezviskom, adresou bydliska a rodným číslom, s dátumom podpisu 7. decembra 2009. Zo zmenky bolo zrejmé, že údaj o zmenkovej sume, dátum splatnosti, ako aj identifikačné údaje žalovaného 4/ boli dopísané ručne (perom) ostatné údaje na zmenke boli predtlačené. Nad vlastným textom zmenky sa v pravom hornom rohu nachádza č. XXXXXXXXX/X. Z grafického prevedenia prvopisu zmenky predloženej žalobcom vyplynulo, že identifikačné údaje žalovaného 4/, doložka „per aval“, dátum podpisu a podpis žalovaného 4/ sú kryté orámovaním, ktoré nadväzuje na pôvodné orámovanie zmenky, pričom bolo zrejmé, že toto orámovanie bolo na zmenku doplnené dodatočne, teda nebolo predtlačené. Na rubovej strane zmenky sa nenachádzal indosament ani žiaden iný údaj. V konaní nebolo podľa súdu prvej inštalácie sporné, že zmenka bola pôvodne blankozmenkou a zabezpečovala pohľadávky žalobcu zo zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru č. 81090650 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným 1/ dňa 5. októbra 2009. V rovnaký deň bola medzi žalobcom ako veriteľom, žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovanými 2/ a 3/ ako avalistami uzavretá zmluva o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXXX/X, ktorá upravuje podmienky a predpoklady na vyplnenie chýbajúcich údajov na zmenke. Rovnako nebolo sporné, že zmenka bola pôvodne avalovaná len žalovaným 2/ a 3/ a podpis žalovaného 4/ bol na zmenku pripojený až následne potom, čo sa stal konateľom a spoločníkom žalovaného 1/.

1.4. Súd prvej inštalácie dospel k záveru, že zmenka bola riadne vystavená a podpísaná žalovanými, má všetky náležitosti predpísané v čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZZŠ“) a keďže nebola v čase splatnosti zaplatená, nie je možné tvrdiť, že sa žalobca jej zaplata domáha bezdôvodne. Súd prvej inštalácie vyhodnotil námietky žalovaného 4/ ako nedôvodné, keď obrana žalovaného 4/ spočívala primárne v tvrdení, že medzi ním žalobcom

neexistovala osobitná dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke. Právnu skutočnosťou zakladajúcou oprávnenie vyplniť neúplnú listinu na zmenku je dohoda, ktorá môže byť dojednaná výslovne, a to v písomnej alebo ústnej forme, ale prípustná je aj konkludentná dohoda. Pokiaľ je blankozmenka vyplnená, stáva sa s účinkami ex tunc platnou zmenkou za predpokladu, že obsahuje všetky náležitosti zmenky cudzej alebo vlastnej. Nedostatok dohody o vyplňovacom práve musí preukázať ten, kto je na zmenke podpísaný. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalobca vo vyjadrení k námietkam žalovaného 4/ predložil súdu Dodatok č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXX/X, ktorého stranou bol aj žalovaný 4/ označený ako „avalista č. 3“. Zo znenia Dodatku č. 1 a Zmluvy o použití bianko zmenky č. XXXXXXXX/X bolo podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že žalovaný 4/ pristúpil k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X podpísaním Dodatku č. 1 a tým aj k dojednaniu o spôsobe a podmienkach vyplnenia blankozmenky. Účelom zmeny a doplnenia Zmluvy o použití bianko zmeniek bolo pristúpenie žalovaného 4/ k záväzku vyplývajúceho z blankozmenky. V kontexte všetkých ustanovení Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek bolo podľa súdu prvej inštancie možné dospieť k záveru, že žalovaný 4/ ako avalista č. 3 pristúpil k zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X, teda je daná existencia dohody o zmenkovom vyplňovacom práve medzi žalovaným 4/ a žalobcom. Účelom predmetného dodatku bolo pristúpenie avalistu č. 3 k udeleniu vyplňovacieho oprávnenia.

1.5. Súd prvej inštancie sa venoval aj ďalšej námietke žalovaného 4/, ktorý namietal pravosť svojho podpisu na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalovaný 4/ podpisoval zmenky spolu v počte 11 kusov, pričom súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1CbZm/396/2014 nariadil znalecké dokazovanie, a to aj pre konanie sp. zn. 1CbZm/241/2014. Znalkyňa sa oboznámila so spismi sp. zn. 1CbZm/396/2014 a 1CbZm/241/2014, porovnala podpisy pod menom W. O. T. na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X a č. XXXXXXXX/XX s originálnymi nesporne pravých podpisov žalovaného 4/ a určila, že ide o jeho vlastnoručné podpisy. Súd prvej inštancie zároveň podporne uviedol, že žalovaný 4/ začal namietat pravosť svojho podpisu na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X až po zákonnej lehote určenej pre námietky, preto súd zamietol návrh na vykonanie dokazovania skúmaním pravosti podpisu žalovaného 4/. Sám žalovaný 4/ opakovane v konaní uvádzal, že podpisoval 11 listín, všetky listiny podpisoval počas jedného stretnutia, preto žalovaný 4/ nepresvedčil súd prvej inštancie, že práve Dodatok č. 1 týkajúci sa tohto konania nie je ním vlastnoručne podpísaný. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že medzi žalovaným 4/ a žalobcom existovala dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke, preto bol žalobca oprávnený vo vzťahu k žalovanému 4/ vyplniť blankozmenku o údaj zmenkovej sumy a dátum splatnosti zmenky. Súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné vykonať dôkaz pripojením trestného spisu (so svedeckými výpoveďami zamestnancov žalobcu), keďže uzavretie Dodatku č. 1 žalovaným 4/ mal súd za preukázané vykonaným dokazovaním a svedkyňa I. v konaní sp. zn. 1CbZm/241/2014 potvrdila, že všetky listiny podpisoval žalovaný 4/ v jeden deň.

1.6. K námietke žalovaného 4/, že žalobca zlomyseľne a hrubo nedbanlivostným správaním dodatočne upravil blankozmenku tak, že okolo per aval doložky žalovaného 4/ doplnil čiary (orámovanie textu) a že jeho podpis na zmenke stojí mimo textu zmenky a mal mať len evidenčný účel uviedol, že tieto námietky žalovaného 4/ sú nedôvodné. Podľa súdu prvej inštancie bolo bezpredmetné, či orámovanie na zmenke bolo predĺžované v čase podpisu žalovaného 4/ alebo až následne. Žalovaný 4/ sám v námietkach uviedol, že svoj podpis na blankozmenku pripojil po tom, čo tam žalobca rukou dopísal doložku avalistu s osobnými údajmi o žalovanom 4/. Z grafického prevedenia zmenky podľa súdu prvej inštancie jednoznačne vyplynulo, že text stojaci mimo pôvodný predtlačný rámček nie je dohodou o použití zmenky, ale jednoznačne ide o doložku avalistu. Vo vzťahu k namietanej zlomyseľnosti a hrubej nedbanlivosti žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že ide o otázku relevantnú v prípade prevodu zmenky na nového majiteľa, keďže len vo vzťahu k novému majiteľovi zmenky možno hovoriť o hrubej nedbanlivosti alebo o zlomyseľnosti pri nadobúdaní zmenky. Nadobudnutím zmenky nie je vyplnenie blankozmenky na úplnú zmenku. Podľa súdu prvej inštancie nebolo možné prijať záver, že každý text nachádzajúci sa mimo orámovania pôvodného textu zmenky nie je súčasťou zmenky, ale nutné je prihliadať na ucelené prevedenie zmenky a či jednotlivé náležitosti zmenky na seba súvislo, logicky nadväzujú a či je dodržaná grafická súvislosť textu zmenky. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že doložka per aval ani podpis avalistu nemusia byť kryté orámovaním a podpis žalovaného 4/

ako aj jeho osobné údaje a doložka „per aval“ sú súčasťou zmenky, nejde o údaje stojace mimo nej a to bez ohľadu na skutočnosť, či sú tieto údaje kryté orámovaním alebo nie. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštalácie nepovažoval za účelné vykonať ani znalecké dokazovanie ohľadom časovej následnosti zápisov na zmenke a dodatočného orámovania. Ak by sa aj v konaní preukázalo, že doplnenie orámovania bolo uskutočnené po tom, čo sa žalovaný 4/ na blankozmenku podpísal, na platnosť jeho ručiteľského záväzku zo zmenky by to nemalo žiaden vplyv. Dodatočné doplnenie čiar (orámovanie) na zmenke možno považovať za doplnenie právne bezvýznamného údaje na zmenke. Žalovaný 4/ súd prvej inštalácie nepresvedčil o tom, že blankozmenku podpisoval len na evidenčné účely. Zmenkové právo nepozná podpis zmenky na evidenčné účely.

1.7. K postaveniu žalovaného 4/ ako spotrebiteľa súd prvej inštalácie uviedol, že ochranu spotrebiteľa nepožíva každá fyzická osoba. Spotrebiteľom sa fyzická osoba môže stať len vo vzťahu ku konkrétnej zmluve, k predmetu jej plnenia a k tomu, aký ma v jej rámci pomer k dodávateľovi. Žalovaného 4/ nie je možné považovať za spotrebiteľa v súvislosti so zmenkovým ručiteľským záväzkom. Žalovaný 4/ v čase podpisu Dodatku č. 1 vykonával funkciu konateľa žalovaného 1/ a bol v tejto spoločnosti spoločníkom. Súd prvej inštalácie poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2013 vo veci Česká republika, a.s. proti Gerald Feichter, C-419/11, podľa záverov ktorého nemožno považovať za spotrebiteľa fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby vo vzťahu k spoločnosti, ako je napr. konateľstvo, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru tým, že sa zaručil za zaplatenie zmenky. Vzhľadom k tomu, že do režimu ochrany spotrebiteľa patria len zmluvy uzavreté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania a žalovaný 4/ prevzal zmenkové ručenie za záväzky spoločnosti, ktorej bol konateľom a mal v tejto spoločnosti aj obchodný podiel, podľa súdu prvej inštalácie nebolo prípustné mu v tomto konaní priznať postavenie spotrebiteľa.

1.8. Žalovanému 4/ sa nepodarilo preukázať žiadnu zo skutočností tvrdených v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu a rovnako nepreukázal ani ich prípadný vplyv na platnosť, resp. neplatnosť prijatého zmenkového záväzku. Žalovanému 4/ sa nepodarilo preukázať ani tú skutočnosť, že by jeho povinnosť poskytnúť žalobcovi plnenie zo zmenky z dôvodov uvedených v námietkach v celom alebo čiastočnom rozsahu zanikla. Súd prvej inštalácie z uvedených dôvodov ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti v celom rozsahu.

1.9. Súd prvej inštalácie nedospel ani k záveru o potrebe prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania zamietol.

2. Na základe odvolania podaného žalovaným 4/ Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 15. júna 2023 č. k. 4CoZm/3/2023-734 vo výroku I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštalácie vo výrokoch I., II. a IV., vo výroku II. návrhy žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania zamietol a vo výroku III. žalobcovi priznal proti žalovanému 4/ nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd sa v súlade s § 387 ods. 2 CSP stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštalácie. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštalácie odvolací súd uviedol, že námietku žalovaného 4/, že súd prvej inštalácie nevykonaný najdôležitejší dôkaz, a to inkriminovanú zmenku, považoval odvolací súd za nedôvodnú. Zo zápisnice z pojednávania uskutočneného 23. septembra 2022 vyplýva, že súd na tomto pojednávaní vykonaný dokazovanie čítaním a oboznámil sporové strany s originálom zmenky, ktorý mal sudca v rukách v skle, pričom zároveň dal možnosť osobne sporovým stranám nahliadnuť do tohto dokumentu v podobe pod sklom. Skutočnosť, že žalovaný 4/ bol oboznámený s originálnom zmenky potvrdilo aj vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného 4/ na predmetnom pojednávaní. K námietke žalovaného 4/ o oneskorení predložení Dodatku č. 1 k Zmluve o použití blankozmenky v septembri 2022 odvolací súd uviedol, že včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotil súd podľa svojej úvahy. Súd prvej inštalácie podľa odvolacieho súdu pri vykonanom dokazovaní postupoval v súlade so zákonnými ustanoveniami. Odvolací súd zároveň doplnil, že v čase podania návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu mala zmenka všetky zákonné náležitosti a žalobca je zákonným majiteľom zmenky. Zmenka bola riadne vystavená a podpísaná žalovanými, má všetky náležitosti predpísané v čl. I § 75 ZZS a keďže nebola v čase splatnosti zaplatená, nie je možné tvrdiť, že žalobca

sa jej zaplata domáha bezdôvodne. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalovaný 4/ pristúpil k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X podpísaním Dodatku č. 1, a tým aj k dojednaniu o spôsobe a podmienkach vyplnenia blankozmenky. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalovaný 4/ ako avalista č. 3 Dodatkom č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky pristúpil k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X, čím je daná existencia dohody o zmenkovom vyplňovacom práve medzi žalovaným 4/ a žalobcom. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že účelom Dodatku č. 1 bolo pristúpenie avalistu č. 3 k udeleniu vyplňovacieho oprávnenia.

2.2. K námietkam žalovaného 4/ o dodatočnom orámovaní zmenky, dopísania jeho údajov na zmenke a skutočnosti, či podpis žalovaného 4/ je súčasťou zmenky, odvolací súd uviedol, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je bezpredmetné, či orámovanie na zmenke bolo predlžované v čase podpisu žalovaného 4/ alebo až následne. Žalovaný 4/ sa podpísal k doložke per aval, čím potvrdil svoje ručiteľské prehlásenie. Podpis žalovaného 4/, jeho osobné údaje a doložka „per aval“ sú súčasťou zmenky, nejde o údaje stojace mimo nej, a to bez ohľadu na to, či sú tieto údaje kryté orámovaním, alebo nie. Vo vzťahu k tvrdenému evidenčnému charakteru podpisu žalovaného 4/ na zmenke odvolací súd uviedol, že právna úprava ZZŠ nepozná evidenčný podpis na zmenke. Zároveň nie je možné o evidenčnom charaktere podpisu žalovaného 4/ na zmenke uvažovať, resp. o jeho domnienke, keďže žalovaný 4/ v ten istý deň podpísal Dodatok č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X, z ktorého obsahu zrejme, že žalovaný 4/ pristúpil k záväzku vyplývajúcejmu z bianko zmenky ako avalista č. 3. Tvrdenia žalovaného 4/, že blankozmenku podpisoval len na evidenčné účely preto odvolací súd považoval zhodne so súdom prvej inštancie za bezpredmetné.

2.3. Vo vzťahu k namietanému spotrebiteľskému charakteru vzťahu žalovaného 4/ a žalobcu odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Ochrana ako spotrebiteľ nepožíva nevyhnutne každá fyzická osoba. Žalovaného 4/ nie je možné považovať za spotrebiteľa v súvislosti s jeho zmenkovým ručiteľským záväzkom. Pokiaľ žalovaný 4/ poukazoval na notársku zápisnicu a dohodu o splátkach, odvolací súd uviedol, že pôvodným vzťahom, z ktorého tieto právne úkony vychádzajú, je zmluva o úvere uzavretá medzi dvomi podnikateľmi, a to Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXX z 5. októbra 2009. Dohodou o splátkach pristúpil žalovaný 4/ dňa 3. februára 2012 k dlhu dlžníka z predčasného ukončenia úverových zmlúv. Pristúpením žalovaného 4/ k dlhu žalovaného 1/ neprišlo k zmene obchodnoprávneho vzťahu na vzťah spotrebiteľský. Jeho postavenie ako spotrebiteľa neodôvodňuje ani pristúpenie k dlhu uvedeného v čl. 3.3 Dohody o splátkach, keďže pristúpenie sa týka dlhu dlžníka, ktorým je obchodná spoločnosť. Žalovaný 4/ podľa odvolacieho súdu opomína, že v prejednávanej veci vystupuje ako ručiteľ na zmenke, ktorá zabezpečuje pohľadávky zo zmluvy o úvere, nevystupuje v tomto konaní ako dlžník z dohody o splátkach, od ktorej odvodzuje svoje postavenie spotrebiteľa. Vo vzťahu k avalistovi žalobca nevystupuje v postavení dodávateľa.

2.4. Odvolací súd zároveň dospel k záveru o potrebe zamietnuť návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) CSP, keď podľa odvolacieho súdu neboli naplnené podmienky na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v zmysle čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky a rovnako podľa odvolacieho súdu v prejednávanom spore nevystala otázka týkajúca sa úniijného práva a ani jedna zo žalovaných 4/ navrhovaných otázok nemala reálny a priamy dopad na prejednávaný spor, keď navrhované otázky mali výlučne akademický charakter.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu podal žalovaný 4/ dovolanie, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil Mestskému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

3.1. Žalovaný 4/ dovolacie dôvody vymedzil vadami podľa § 420 písm. e) a f) CSP a nesprávnym právnym posúdením veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

3.2. Porušenie práva na spravodlivý proces vidí žalovaný 4/ v tom, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal navrhovaného dokazovanie, čím prišlo k odňatiu možnosti žalovanému 4/ konať pred súdom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo podľa dovolateľa arbitrárne a odvolací súd sa len stroho obmedzil na konštatovanie jeho správnosti a chýbajúce odôvodnenie nedoplnil. Podľa dovolateľa prišlo k porušeniu § 387 ods. 3 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Žalovaný 4/ navrhoval v konaní vykonanie dokazovania zameraného na skúmanie, či podpis na Dodatku č. 1 je vlastnoručným podpisom žalovaného 4/ a znaleckého dokazovania ohľadom časovej následnosti

jednotlivých zápisov na zmenke. Žalovaný 4/ v tejto súvislosti poukazuje na aplikáciu Perna testu v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a doktrínu opomenutého dôkazu. Podľa dovolateľa v odôvodnení rozhodnutia absentuje vysvetlenie nevykonania navrhovaného dokazovania. Súd prvej inštancie mal zároveň pochybiť, keď nepripojil navrhovaný trestný spis, ktorého obsah tvorili svedecké výpovede zamestnancov žalobcu, ktorými chcel žalovaný 4/ preukázať súdu okolnosti uzatvorenia dohody o zmenkovom vyplňovacom práve. V konaní prišlo podľa dovolateľa aj k porušeniu rovnosti zbraní, keď návrhy zo strany žalovaného boli odmietnuté z dôvodu koncentračnej zásady, ale dôkaz predložený žalobcom bol akceptovaný aj po uplynutí koncentračnej zásady. Rozhodnutie je založené na nezákonnom dokazovaní, resp. na nezákonnom opomenutí najpodstatnejších dôkazov. Odvolací súd nevyhodnotil, či zmenková suma uvedená v zmenkovom platobnom rozkaze je sumou vyplnenou v súlade s dohodou o vyplňovacom práve k blankozmenke. Súd mal skúmať aj tú skutočnosť, či a aký dopad mala na záväzok zabezpečený zmenkou Dohoda o splátkach, ktorá je obsahovo nováciou záväzku. Námetka nemožnosti vyplniť zmenku voči žalovanému 4/ v sebe zahŕňala aj námetku výšky vyplnenej zmenkovej sumy. Zo znenia Dodatku č. 1 nie je zrejmé a ani určitá dohoda o zmenkovom vyplňovacom práve vo vzťahu k spôsobu a podmienkam doplnenia chýbajúcej zmenkovej sumy do blanko zmenky, ako aj doplnenia chýbajúceho dátumu splatnosti do blanko zmenky. Súd nižšej inštancie nebrali do úvahy existenciu Notárskej zápisnice N 318/2012, Nz 4063/2012, NCRIs 4183/2012 z 3. februára 2012 (ďalej len „Notárska zápisnica“) a jej prílohu Dohodu o splátkach z 3. februára 2012. Ich obsahom a neurčitosťou sa mali sudy nižšej inštancie zaoberať ex offio.

3.3. Porušenie práva na spravodlivý proces vidí žalovaný 4/ aj v tom, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s navrhovanými prerušeniami konania. Odvolací súd posúdil návrh na prerušenie konania vo vzťahu k podaniu návrhu na konanie o súlade § 175 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) s Ústavou Slovenskej republiky formalisticky a žalovanému 4/ neboli poskytnutí k zamietnutiu tohto návrhu relevantné odpovede. Podľa dovolateľa aj samotným zamietnutím tohto návrhu prišlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

3.4. Váda podľa § 420 písm. e) CSP je podľa dovolateľa naplnená tým, že otázka súladu § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky mohla byť posudzovaná výlučne ústavným súdom a túto kompetenciu nemal súd prvej inštancie a ani odvolací súd. Rovnako v prípade otázky, či je žalovaného 4/ potrebné považovať za spotrebiteľa rozhodoval namiesto Súdneho dvora Európskej únie odvolací súd a súd prvej inštancie, čím prišlo k odňatiu práva na zákonného sudcu. Vádu podľa § 420 písm. e) CSP vidí dovolateľ aj v nesprávne obsadenom súde, keď spor mal byť zapísaný v civilnej agende. Véc bola nesprávne zapísaná ako obchodnoprávny spor. Spor žalobcu a žalovaného 4/ nie je obchodnoprávnym sporom, keďže žalovaný 4/ je fyzickou osobou a so žalobcom nie je v žiadnom obchodnoprávnom vzťahu.

3.5. Žalovaný 4/ zároveň dovolaciemu súdu navrhuje prerušiť dovolacie konanie a podať návrh na ústavný súd za účelom posúdenia súladu § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky. Dovolateľ poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 16/12 a na prísnosť trojdňovej lehoty na podanie námietok v slovenských podmienkach.

3.6. Dovolateľ dovolaciemu súdu navrhuje aj prerušenie dovolacieho konania z dôvodu podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“). Závery odvolacieho súdu, že žalovaný 4/ nie je spotrebiteľom odporujú záverom vysloveným v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ vo veci Horatiu Ovidiu Costea proti SC Volksbank Romania SA. Vo vzťahu k odmietnutiu položenia prejudiciálnej otázky poukázal dovolateľ na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Harisch v. Germany z 11. apríla 2019.

3.7. Nesprávne právne posúdenie veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vymedzil dovolateľ odklonom od stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 20. októbra 2015, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015 v otázke povahy vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 4/, ktorý je podľa dovolateľa spotrebiteľský. Žalobca je podnikateľom a žalovaný 4/ je spotrebiteľom, preto tvrdenie žalobcu, že žalovaný 4/ vedel o podmienkach doplnenia blanko zmenky na zmenku z Dodatku č. 1, pričom Zmluva o použití blanko zmenky nebola súčasťou Dodatku č. 1, je s poukazom na § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) neprípustné. Zmenka a aj dohoda o vyplňovacom práve sú vo vzťahu k žalovanému 4/ v rozpore so zákonom, čo súd

prvej inštancie a ani odvolací súd neskúmal, pričom došlo k prijatiu nesprávneho právneho záveru, že medzi žalobcom a žalovaným 4/ bol dojednaný mechanizmus v zmluve o použití blankozmenky č. XXXXXXXX/X, teda právo žalobcu doplniť na zmenku výšku dlhu z kauzálnej zmluvy a dátum splatnosti.

3.8. Nesprávne právne posúdenie veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP vidí dovolateľ v nesprávnom právnom posúdení otázky podpisu žalovaného 4/ na zmenke, keďže podpis žalovaného 4/ sa nachádza mimo zmenky a mimo vonkajšieho orámovania zmenky. Dôkazné bremeno preukázania pravosti zmenky, jej namietaného nepozmenenia, ako aj moment podpisu žalovaným 4/ a samotný obsah zmenky v čase podpisu žalovaným 4/ zaťažovalo žalobcu. Žalovaný 4/ pravosť zmenky účinne namietal. Súd prvej inštancie konal nezákonne, keď dôkazné bremeno preniesol na žalovaného 4/ a uvedené potvrdil odvolací súd svojím rozhodnutím. V konaní nebolo sporné, že na zmenke bolo dodatočne vytvorené orámovanie. V konaní ale bolo sporné, kedy k tomuto dodatočnému orámovaniu došlo. Žalovaný 4/ v konaní konzistentne tvrdí, že jeho podpis bol umiestnený mimo zmenku. Odvolací súd tak podľa dovolateľa nesprávne právne posúdil otázku, či text stojaci mimo kontinuálneho vonkajšieho orámovania zmenky je alebo nie je súčasťou zmenky. Dodatočné orámovanie zmenky nemôže podpis zmenky dodatočne urobiť súčasťou zmenky.

3.9. Dovolateľ na záver dovolania namieta aj neurčitosť a nezrozumiteľnosť Notárskej zápisnice. Odvolací súd mal dospieť k nesprávne právne záveru, že zmenková suma bola vyplnená korektne a správne, pričom Notárska zápisnica je pre svoju neurčitosť a nezrozumiteľnosť absolútne neplatná v celom rozsahu. Odvolací súd sa v tejto právnej otázke odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

4. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného 4/ nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je čiastočne prípustné, ale nie je dôvodné.

K návrhom žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania

6. Žalovaný 4/ v dovolaní zotrval na potrebe prerušenia dovolacieho konania, a to z dôvodov podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Dovolací súd by podľa žalovaného 4/ mal prerušiť dovolacie konanie a predložiť návrh na začatie konania o súlade § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky a súčasne prerušiť dovolacie konanie a podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ týkajúceho sa otázky, či možno žalovaného 4/ v okolnostiach posudzovanej veci považovať za spotrebiteľa.

7. Podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania.

8. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

9. Dovolateľ namieta nesúlad § 175 ods. 1 OSP v znení účinnom do 22. decembra 2015, v ktorom bola upravená trojdňová lehota na podanie námietok voči zmenkovému platobnému rozkazu a nesúlad tejto lehoty s povinnosťou súdu ex offio prihliadať na absolútnu neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 39 OZ.

10. Najvyšší súd vo vzťahu k tomuto návrhu žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania podľa §

162 ods. 1 písm. b) CSP poukazuje na judikaturu ústavného súdu o podmienkach pre vznik aktívnej legitímácie všeobecného súdu na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré sú postavené: „v prvom rade na téze o nutnosti subsumpcie skutkového stavu zisteného v rozhodovacej činnosti všeobecného súdu pod právnu normu, ktorá je podľa názoru všeobecného súdu protiústavná, a v rade druhom na spôsobilosti derogačného nálezu ústavného súdu, ktorý je navrhovaný všeobecným súdom v petite jeho návrhu, viesť k odlišnému záveru v merite konania pred všeobecným súdom v porovnaní s takým rozhodnutím, ktoré by bolo výsledkom aplikácie právnej normy navrhutej na derogáciu. Všeobecný súd je teda aktívne legitimovaný len na taký návrh derogačného nálezu, ktorý má potenciál ovplyvniť meritórne rozhodnutie všeobecného súdu v konkrétnom ním prerušenom konaní“ (PL. ÚS 1/2018). V nadväznosti na uvedené najvyšší súd konštatuje, že v posudzovanej veci nie je splnená práve druhá podmienka, keď ani prípadné rozhodnutie ústavného súdu o nesúlade dovolateľom označenej právnej úpravy § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky by nemalo vplyv na rozhodnutie v tejto veci. Najvyšší súd v tomto smere poukazuje na uznesenie ústavného súdu z 12. mája 2021 sp. zn. PL. ÚS 5/2021 ohľadom účinkov derogačného nálezu ústavného súdu a vzhľadom na skutočnosť, že dovolateľom je namietané procesné ustanovenie upravujúce postup všeobecného súdu v konaní, aj na uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 3/2014, v ktorom ústavný prijal záver, že: „zmyslom oprávnenia všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom je odstránenie pochybnosti všeobecného súdu o ústavnosti konkrétneho ustanovenia, pred použitím ktorého všeobecný súd stojí, resp. ktorého aplikácia všeobecným súdom prichádza do úvahy. Účelom oprávnenia všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade právnych predpisov teda nie je odstraňovanie jeho dodatočne vzniknutých pochybností o ústavnosti procesného ustanovenia, ktoré už v konaní použil a pred bezprostredným použitím ktorého opätovne nestojí, resp. odstraňovanie pochybností všeobecného charakteru o ústavnej konformite ustanovení, ktorých bezprostredná aplikácia všeobecným súdom neprichádza do úvahy.“

11. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd vyhodnotil návrh žalovaného na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP za nedôvodný a v súlade s § 162 ods. 3 CSP rozhodol dovolací súd o jeho zamietnutí spolu s rozhodnutím vo veci samej.

12. Podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvor Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

13. Vo vzťahu k návrhu žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP najvyšší súd uvádza, že je pre účely článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný (riadny alebo mimoriadny) opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva (m. m. rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 16. decembra 2008, C-210/06). Preto je namieste zaoberať sa jeho povinnosťou vyplývajúcou z článku 267 ZFEÚ obrátiť sa na Súdny dvor EÚ. Aj v prípade prejudiciálnej povinnosti najvyššieho súdu musí platiť, že ide o otázku týkajúcu sa výkladu ustanovení práva Európskej únie. Súčasne je potrebné dodať, že z tejto prejudiciálnej povinnosti vyplývajúcej pre najvyšší súd z článku 267 ZFEÚ boli Súdny dvorom EÚ identifikované výnimky.

14. Konanie zavedené článkom 234 ES (aktuálne článok 267 ZFEÚ - pozn. dovolacieho súdu) je nástrojom spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Spoločenstva, ktorý potrebujú pre riešenie sporov, o ktorých majú rozhodovať (najmä rozsudky z 5. februára 2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389, bod 20; zo 14. septembra 2006, Stradasfatti, C-228/05, Zb. s. I-8391, bod 44, ako aj rozsudok zo 16. októbra 2008, Kirtruna a Vígano, C-313/07, Zb. s. I-7907, bod 25). V rámci tejto spolupráce prislúcha len vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje spor a musí niešť zodpovednosť za prijaté súdne rozhodnutie, aby posúdil s ohľadom na osobitosti prerokovávanej veci nevyhnutnosť rozhodnutia o prejudiciálnej otázke pre vydanie vlastného rozsudku, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru (rozsudok z 5. februára 2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389 bod 21; rozsudok z 30. júna 2005,

Längst, C-165/03, Zb. s. I-5637, bod 31, ako aj rozsudok zo 16. októbra 2008, Kirtruna a Vígano, C-313/07, Zb. s. I-7907, bod 26).

15. Žalovaný 4/ sa v konaní domáhal podania návrhu na Súdny dvor EÚ na zodpovedanie prejudiciálnej otázky, či žalovaného 4/ je možné považovať za spotrebiteľa v zmysle (i) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj v zmysle (ii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách, ako aj v zmysle (iii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES.

16. Súdny dvor EÚ v rozsudku v spojených veciach z 27. marca 1963 (Da Costa, 28 až 30/62, Zb. s. 75), uviedol, že hoci článok 177 (aktuálny článok 267 ZFEÚ - pozn. dovolacieho súdu) tretí odsek bezvýhradne vyžaduje od vnútroštátnych súdov, proti ktorých rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, predložiť Súdnemu dvoru akúkoľvek im položenú otázku výkladu, výklad podaný Súdny dvorom podľa článku 177 ich môže tejto povinnosti zbaviť, najmä v prípade, keď položená otázka je identická s otázkou, ktorá už bola predmetom rozhodnutia v obdobnej veci. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ zo 6. októbra 1982 vo veci Srl CILFIT rovnaký účinok môže vo vzťahu k obmedzeniam povinnosti formulovanej v článku 177 treťom odseku vyplývať z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá rieši sporný právny problém, a to bez ohľadu na povahu konania, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, a aj bez úplnej zhodnosti sporných otázok.

17. Najvyšší súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2013 vo veci Česká spořitelna, a.s. proti Geraldovi Feichterovi, C -419/11, podľa ktorého záverov do osobitného režimu stanoveného uvedeným dohovorom v oblasti ochrany spotrebiteľa patria len zmluvy uzavreté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania alebo účelu s jediným cieľom uspokojiť vlastnú súkromnú spotrebu jednotlivca, pričom takáto ochrana nie je odôvodnená v prípade zmluvy, ktorej účelom je podnikateľská činnosť alebo povolanie. Treba pritom konštatovať, že za okolností, ako sú tie vo veci samej, nie je splnená podmienka existencie spotrebiteľa v zmysle čl. 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, Je totiž nesporné, že zmenkový ručiteľ vo veci samej prevzal ručenie za záväzky spoločnosti, ktorej je konateľom a v ktorej má väčšinový obchodný podiel. .. zmenkové ručenie fyzickej osoby poskytnuté v rámci vlastnej zmenky vystavenej na zabezpečenie záväzku obchodnej spoločnosti nemožno považovať za poskytnuté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania alebo účelu, ak má táto fyzická osoba s uvedenou spoločnosťou úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti.

18. Najvyšší súd vychádzajúc z uvedených záverov konštatuje, že v prípade dovolateľom formulovanej prejudiciálnej otázky, či je možné žalovaného 4/ v posudzovanej veci považovať za spotrebiteľa, už táto otázka za obdobných skutkových okolností v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ bola zodpovedaná, pre dovolací súd preto neplatí povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku žalovaného 4/ Súdnemu dvoru EÚ a dovolacie konanie za týmto účelom prerušiť. Dovolací súd súčasne dopĺňa, že súdy nižšej inštancie v doterajšom konaní nedospeli k záveru o spotrebiteľskom charaktere posudzovaného záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 4/, preto na vec aplikovali čisto vnútroštátnu právnu úpravu a nebol dôvod ani na podpornú aplikáciu noriem práva Európskej únie.

19. Z uvedeného dôvodu považoval najvyšší súd aj návrh na prerušenie konania v zmysle § 162 ods. 1 písm. c) CSP za nedôvodný, preto ho zamietol a v súlade s § 162 ods. 3 CSP o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol spolu s rozhodnutím vo veci samej.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP

20. Naplnenie vady zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. e) CSP vidí žalovaný 4/ vo

vylúčení ústavného súdu pri rozhodovaní o súlade § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky, vo vylúčení Súdneho dvora EÚ pri rozhodovaní prejudiciálnej otázky vymedzenej dovolateľom a v skutočnosti, že vec bola na súdoch nižšej inštancie doposiaľ vedená v nesprávnom súdnom registri, aj napriek tomu, že podľa dovolateľa nešlo o obchodnoprávny spor.

21. Najvyšší súd k námietke dovolateľa o nesprávnom vedení súdneho sporu v obchodných súdnych registroch uvádza, že táto dovolacia námietka žalovaného 4/ ani nemá potenciál naplniť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. e) CSP, a to aj v prípade, ak by bola dôvodná. Súдне registre majú evidenčný charakter a skutočnosť, že spor je vedený v civilnom alebo obchodnom registri neznamena, že sa tým vylučuje aplikácia niektorých hmotnoprávnych noriem alebo je porušené právo sporových strán na zákonného sudcu.

22. Najvyšší súd v uznesení z 28. januára 1998 sp. zn. 4Cdo/1/1998 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/1999 pod R 99/1999 riešiac obdobnú otázku uviedol, že tým, že obchodnú vec na súde vecne a miestne príslušnom prejednali a rozhodli sudcovia, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodujú občianskoprávne spory, nebola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a ani nerozhodoval súd nesprávne obsadený (§ 237 písm. g/ O. s. p.). Z rozdielnosti povahy prejednávanych občianskoprávnych a obchodnoprávnych vecí nevyplýva rozdielnosť procesných práv účastníkov a možností ich realizácie.

23. Dovolací súd sa uvedenou otázkou zaoberal aj v ďalších rozhodnutiach, a to napríklad v uznesení z 21. mája 2019 sp. zn. 5Obdo/21/2019, kde odkázal na už citované rozhodnutie R 99/1999 a zároveň dodal, že procesný postup súdu pri prejednávaní obchodných sporov je koncepčne upravený rovnako ako pri prejednávaní občianskoprávnych sporov a tento postup upravujú tie isté ustanovenia Civilného sporového poriadku. K rovnakému záveru dospel najvyšší súd aj v uznesení z 25. septembra 2023 sp. zn. 4Cdo/264/2021.

24. Najvyšší súd napokon konštatuje, že v súlade s Prílohou č. 1 oddielom II časťou C Súdny register obchodných vecí bod 2. vyhlášky č. 543/2005 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej len „SKP“) v znení účinnom v čase nápadu veci bola vec vedená na súde prvej inštancie v súdnom registri „Zm“. Samotné zapísanie veci do súdneho registra „Zm“ na súde prvej inštancie vyplýva z toho, že žalobca podal návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, o ktorom sa konanie viedlo v súdnom registri „Zm“. Vec bola následne 8. júna 2018 prevedená do súdneho registra „CbZm“ v súlade s Prílohou č. 1 oddielom II časťou C Súdny register obchodných vecí bod 9 SKP v znení účinnom od 1. januára 2018, keďže išlo o konanie o nároku vyplývajúceho zo zmenky. Aj v prípade, ak by sudca dospel k záveru, že uvedená vec sa nemá viesť v súdnom registri „CbZm“ z dôvodu, že ide o nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi v súvislosti so spotrebiteľským právnym vzťahom, bol sudca oprávnený v lehote 30 dní odo dňa zapísania do pôvodného súdneho registra u predsedu súdu namietat jej nesprávne zapísanie v súlade s § 152 ods. 9 SKP. Po uplynutí 30 dní odo dňa zapísania veci do pôvodného súdneho registra by sudca už nemal možnosť namietat zapísanie veci do nesprávne určeného súdneho registra a vec by musel prejednať podľa pôvodného pridelenia. Z uvedeného vyplýva, že samotná právna úprava predpokladala situáciu, kedy nepríde včas k prevedeniu veci z nesprávne určeného súdneho registra a súd je v takom prípade povinný vec prejednať podľa pôvodného pridelenia. Uvedená situácia by nebola ojedinelá, a aj keď nie je želaná, právna úprava ju predpokladá a umožňuje, a to v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania. Preto aj pokiaľ by mal mať žalovaný v prejednáwanej veci postavenie spotrebiteľa, nemohlo prísť k naplneniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP tým, že vec bola vedená v súdnom registri obchodných vecí.

25. Vo vzťahu k ostatným dovolacím námietkam spadajúcim podľa dovolateľa pod dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP dovolací súd uvádza, že ich vyhodnotenie súvisí s odpoveďou na otázku, či v posudzovanej veci bolo nevyhnutné prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP a podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ. Najvyšší súd pritom v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia venujúcej sa návrhom dovolateľa na prerušenie

dovolacieho konania z totožných dôvodov vymedzených v konaniach pred súdmi nižšej inštancie dospel k záveru, že v posudzovanej veci neboli dané dôvody na taký procesný postup súdu. Súdy nižšej inštancie ani neboli v zmysle čl. 267 ZFEÚ vnútroštátnymi súdnymi orgánmi, proti ktorých rozhodnutiu nie je prípustný (riadny alebo mimoriadny) opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, preto sa na nich ani nevzťahovala prejudiciálna povinnosť v zmysle čl. 267 ZFEÚ. Zároveň je potrebné konštatovať, že súdy nižšej inštancie na vec neaplikovali právne normy práva Európskej únie, neuskutočňovali teda ani výklad takých právnych noriem, ktorým by z rozhodovania veci vylúčili Súdny dvor EÚ. V prípade možnosti súdu iniciovať konanie v zmysle čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky, ide o odlišnú situáciu, kde k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. e) CSP ani prísť nemohlo, a to vzhľadom na možnosť (a nie povinnosť) všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade pred ústavným súdom, ako aj vzhľadom na prezumpciu ústavnosti právnej normy. Z uvedených dôvodov nemohlo prísť k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP ani z týchto žalovaným 4/ vymedzených dôvodov.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

26. Naplnenie dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP vidí dovolateľ v nevykonaní navrhovaného dokazovania, v nedostatočnom až arbitrárnom odôvodnení rozhodnutia a neprihliadnutí na podstatné tvrdenia žalovaného 4/ v konaní. Odvolací súd sa mal nedostatočne vysporiadať aj s návrhmi na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) CSP.

27. V prípade namietania vád v skutkových zisteniach, resp. vád v procese dokazovania, je potrebné rozlišovať, či sú namietané vady v skutkových zisteniach v dôsledku vyhodnotenia už vykonaných dôkazov, alebo ide o vady v skutkových zisteniach v dôsledku nevykonania navrhnutého dôkazu. Dovolateľ vo svojom dovolaní primárne namieta práve vadu opomenutého dôkazu, sekundárne ale namieta aj nesprávne skutkové vyhodnotenie vykonaných dôkazov.

28. Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (nález ústavného súdu z 30. septembra 2010 sp. zn. I. ÚS 350/08, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 49/2010).

29. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd poukázal vo vzťahu k odôvodneniu nevykonania žalovaným 4/ navrhnutých dôkazov na odpovede poskytnuté súdom prvej inštancie (ods. 11 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Osobitne sa odvolací súd venoval odvolacej námietke žalovaného 4/, že v konaní nebol vykonaný najdôležitejší dôkaz, a to predmetná zmenka, keď uviedol, že predmetná zmenka bola ako dôkaz vykonaná na pojednávaní uskutočnenom 29. marca 2022. Najvyšší súd poukazuje vzhľadom na obsah dovolacích námietok, ktoré sa týkajú dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie, ako aj na skutočnosť, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je potrebné posudzovať spoločne, pretože tvoria jeden celok (porovnaj II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), na odôvodnenie rozhodnutia poskytnuté súdom prvej inštancie.

30. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaný 4/ namietal pravosť podpisu na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXX/X, pričom súd prvej inštancie poukázal na súvisiace konania (vzhľadom na to, že žalovaný 4/ mal spolu podpisovať 11 zmeniek), kde žalovaný 4/ potvrdzoval podpísanie dodatkov k zmluvám o použití, tej ktorej zmenky. Až následne v priebehu týchto konaní zmenil svoju obranu a namietal svoj podpis na dodatkoch o použití bianko zmeniek. Súd prvej inštancie následne poukázal na znalecké dokazovanie vykonané v konaní sp. zn.

1CbZm/396/2014, kde sa znalkyňa oboznámila so spismi sp. zn. 1CbZm/396/2014 a 1CbZm/241/2014, porovnála podpisy pod menom žalovaného 4/ na dodatkoch č. 1 k zmluvám o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXXX/X a č. XXXXXXXXX/XX s originálmi nesporne pravých podpisov žalovaného 4/ a určila, že ide o vlastnoručné podpisy žalovaného 4/. Zároveň súd prvej inštancie podporne uviedol, že žalovaný 4/ začal namietat pravosť svojho podpisu na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXXX/X až po zákonnej lehote určenej pre námietky, preto súd prvej inštancie zamietol návrh na vykonanie dokazovania skúmaním pravosti podpisu žalovaného 4/.

31. Najvyšší súd konštatuje, že súd prvej inštancie uviedol dva dôvody, pre ktoré nevykonan znalecké dokazovanie vo vzťahu k pravosti podpisu žalovaného 4/ na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXXX/X. Za akceptovateľný považuje dovolací súd dôvod nadbytočnosti s poukazom na súvisiace súdne konania, kde bolo už vykonané znalecké dokazovanie vo vzťahu k pravosti podpisu na zhodných dodatkoch k zmluvám o použití bianko zmenky a s poukazom na tvrdenia samotného žalovaného 4/ v konaní, že predmetné dokumenty k 11 zmenkám podpisoval v ten istý deň. Už uvedený dôvod nevykonania navrhnutého dôkazu postačuje pre záver o dostatočnom vysporiadaní sa súdu prvej inštancie s návrhom žalovaného 4/ na vykonanie dokazovania. Súd prvej inštancie pre doplnenie zároveň uviedol, že žalovaný 4/ namietal pravosť svojho podpisu na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXXX/X až po zákonnej lehote na podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu. K tomuto dôvodu súdu prvej inštancie dovolací súd uvádza, že je možné s ním polemizovať, keď žalovaný 4/ v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu uplatnil námietku neexistencie dohody o vyplňovacom práve a následne po predložení Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek č. XXXXXXXXX/X do konania zo strany žalobcu uviedol, že podpis nachádzajúci sa na tomto dokumente nie je pravým podpisom žalovaného 4/, k čomu navrhol vykonať dokazovanie. Najvyšší súd ale zároveň poukazuje na vyjadrenie žalovaného 4/ z 24. júla 2018, označené ako Vyjadrenie žalovaného 4 k meritu veci III, kde sám žalovaný 4/ poukázal na to, že 7. decembra 2009 podpísal Dodatok č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXXX/X. Z obsahu uvedeného vyjadrenia vyplýva, že žalovaný 4/ mal vedomosť o Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXXX/X a zároveň, že počas konania pôvodne ani nepopieral pravosť jeho podpisu na predmetnom dodatku, tak ako uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia. Z uvedených dôvodov podľa dovolacieho súdu nie je možné dospieť k záveru o zjavnej nesprávnosti úvah súdu prvej inštancie pri zamietnutí návrhu na vykonanie dokazovania navrhovaného žalovaným 4/ ohľadom pravosti podpisu žalovaného 4/ na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXXX/X.

32. Súd prvej inštancie považoval za bezpredmetné skúmať, či orámovanie na zmenke bolo predlžované v čase podpisu žalovaného 4/ alebo až následne, keď žalovaný 4/ sám v námietkach uviedol, že svoj podpis na blankozmenku pripojil po tom, čo tam žalobca rukou dopísal doložku avalistu s osobnými údajmi o žalovanom 4/. Súd prvej inštancie konštatoval, že aj pokiaľ by sa v konaní preukázalo, že doplnenie orámovania bolo uskutočnené po tom, čo sa žalovaný 4/ na blankozmenku podpísal, na platnosť jeho ručiteľského záväzku by to nemalo vplyv. Dodatočné doplnenie čiar (orámovanie) na zmenke bolo potrebné považovať za doplnenie bezvýznamného údaju na zmenke. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že skúmanie časovej následnosti zápisov na zmenke by bolo nadbytočné, pretože aj pokiaľ by sa preukázalo, že orámovanie na zmenke bolo predlžované dodatočne, neovplyvnilo by to záver o platnosti ručiteľského záväzku žalovaného 4/. Dovolací súd konštatuje, že uvedené odôvodnenie nevykonania navrhovaného dokazovania je postačujúce, zrozumiteľné a logické, pričom odvolací súd sa s takto poskytnutím odôvodnením súdom prvej inštancie stotožnil. Dovolacia námietka žalovaného 4/ týkajúca sa opomenutého dôkazu preto ani v tejto časti nie je opodstatnená.

33. Nepripojenie trestného spisu navrhované žalovaným 4/ súd prvej inštancie odôvodnil tým, že uzavretie Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXXX/X považoval za preukázané vykonaným dokazovaním a svedkyňa Jablonická v konaní vedenom pod sp. zn. 1CbZm/241/2014 potvrdila, že všetky listiny podpisoval žalovaný 4/ v jeden deň. Dovolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie vykonanie navrhovaného dôkazu neopomenul, riadne sa s návrhom žalovaného 4/ na vykonanie dokazovania vysporiadal a s konštatovanou nadbytočnosťou navrhovaného dokazovania sa

dovolací súd stotožňuje.

34. Dovolateľ namieta aj neaplikovanie tzv. Perna testu, k čomu najvyšší súd konštatuje, že v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 18. decembra 2018 vo veci 36658/05, Murtazaliyeva proti Rusku, bola rozpracovaná koncepcia prípustnosti dôkazov v nadväznosti na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo 6. mája 2003 vo veci 48898/99, Perna proti Taliansku, ktorá pozostáva z troch krokov, kde v prípade zamietnutia návrhu a predvolanie svedka sa má vyhodnocovať, či bol taký návrh dostatočne odôvodnený, či súd posúdil relevanciu navrhovanej výpovede a náležite odôvodnil dôvody zamietnutia takého návrhu a či zamietnutím návrhu nebola narušená celková spravodlivosť konania. Aplikácia tzv. Perna testu zo strany súdov nižšej inštancie pritom nemusela byť výslovná, postačuje, že ich procesný postup zodpovedá požiadavkám týmto testom stanoveným.

35. V posudzovanej veci ani pri dôslednej aplikácii jednotlivých krokov vymedzeného testu neprišlo podľa dovolacieho súdu k nesprávnemu procesnému postupu súdu, ktorý by zakladal porušenie práva na spravodlivý proces. Súd nižšej inštancie sa s návrhmi na vykonanie dokazovania zo strany žalovaného 4/ riadne zaoberali, vo svojich rozhodnutiach zrozumiteľne a adresne odôvodnili, prečo ich vykonanie považovali v konaní za nepotrebné a ich nevykonaním neprišlo podľa dovolacieho súdu ani k narušeniu celkovej spravodlivosti konania. Argumentácia dovolateľa zodpovedá skôr všeobecnej nespokojnosti so závermi odvolacieho súdu.

36. Žalovaný v dovolaní namieta aj porušenie princípu rovnosti zbraní, keď súd mal pripustiť dôkaz predložený žalobcom oneskorene, ale v prípade dôkazu navrhovaného žalovaným 4/ mal prísne aplikovať koncentračnú zásadu.

37. Rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci konania (osobitne strany civilného sporového konania) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka (strany sporu), nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov (sporových strán) sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (m. m. PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02, II. ÚS 135/05, IV. ÚS 126/09). Táto ústavná zásada zaručuje len procedurálnu rovnosť v určitom konaní, nie „rovnosť“ v zmysle rovnakého či dokonca želaného výsledku pre každého účastníka takéhoto konania. Aplikácia princípu rovnosti zbraní v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania, z čoho vyplýva, že je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné, a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane. Konajúci súd totiž popri rovnosti účastníkov konania, resp. sporových strán musí zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane (III. ÚS 402/08).

38. Dovolací súd k tejto dovolacej námietke poukazuje na skutočnosť, že žalobcovi neboli v priebehu súdneho konania na súde prvej inštancie riadne doručené podania žalovaného 4/, vrátane námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu (uvedené vyplýva zo zápisnice z pojednávania uskutočneného 29. marca 2022), ktoré boli s výzvou na vyjadrenie doručené žalobcovi až 12. apríla 2022. Do tohto dátumu tak žalobca nemal vedomosť o obsahu námietok žalovaného 4/ proti zmenkovému platobnému rozkazu. Žalobca vo vyjadrení z 26. apríla 2022 uviedol, že má za to, že záväzok žalovaného 4/ je v predmetnom konaní daný samotnou zmenkou, ale zároveň predloží súdu aj Dodatok č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXX/X, ktorý sa ale nachádza v externom archíve žalobcu a je potrebné ho vyžiadať. Žalobca súdu Dodatok č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXX/X doručil 13. septembra 2022.

39. Odvolací súd k totožnej odvolacej námietke žalovaného 4/ uviedol, že včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho

případu súd podľa svojej úvahy, pričom súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu postupoval v súlade so zákonnými ustanoveniami. Dovolací súd konštatuje, že predloženie uvedeného listinného dôkazu žalobcom do konania začatého v roku 2013 až v septembri 2022 bolo spôsobené nie opomenutím procesných povinností žalobcu, ale procesným postupom súdu, ktorý v priebehu konania nedoručoval žalobcovi podania žalovaného 4/. Žalobca bezprostredne po doručení podaní žalovaného 4/ tento dôkaz označil, navrhol jeho vykonanie s tým, že ho zabezpečí najneskôr na pojednávanie 16. mája 2022, kde sa žalobca ospravedlnil a žiadal o dodatočnú lehotu na predloženie, keďže listina sa stále nachádzala v archíve žalobcu, pričom súd určil lehotu na predloženie listinného dôkazu do konca mája 2022. V uvedenom prípade išlo o sudcovskú koncentráciu konania v zmysle § 153 ods. 2 CSP, kde súd má možnosť, ale nie povinnosť, na oneskorene uplatnené prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, neprihliadať. Podľa dovolacieho súdu je zároveň potrebné uviesť, že žalobca návrh na vykonanie tohto listinného dôkazu uplatnil včas (vo vyjadrení z 26. apríla 2022) a následne sa oneskoril so zabezpečením tohto listinného dôkazu, čo podľa odôvodnenia žalobcu malo byť zapríčinené tým, že listina sa už nachádzala v externom archíve žalobcu.

40. Súd prvej inštancie tak podľa dovolacieho súdu postupoval v rámci zákonom dovolenej úvahy, keď na túto listinu prihliadal a nemožno dospieť k záveru o porušení princípu rovnosti strán konania, keď obdobná situácia, kde by žalovaný 4/ uplatnil prostriedok procesného útoku alebo obrany včas, avšak sa omeškal s jeho predložením súdu a súd by z takého dôvodu na dôkaz predložený žalovaným 4/ neprihliadal, v konaní nenastala. Z obsahu súdneho spisu, ako aj z odôvodnenia rozhodnutí nevyplýva, že by žalovaný 4/ nemal v priebehu konania procesnú možnosť predkladať relevantné tvrdenia a procesné návrhy a reagovať na tvrdenia protistrany. Nevykonanie znaleckého dokazovania k pravosti podpisu na Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXX/X bolo odôvodnené najmä jeho nadbytočnosťou, vzhľadom na rovnaké znalecké dokazovanie vykonané už v súvisiacich konaniach a vyjadrenia žalovaného 4/ v konaní. Súd prvej inštancie len podporne uviedol, že tento návrh na vykonanie dokazovania nebol zo strany žalovaného 4/ uplatnený včas.

41. Vo vzťahu k námietke dovolateľa, že súdy sa nedostatočne vysporiadali s obsahom Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXX/X, z ktorého nie je podľa dovolateľa jasne, určito a zrozumiteľne zrejma dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke vo vzťahu k žalovanému 4/, dovolací súd poukazuje na ods. 12. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu a ods. 31. až 33. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorých jednoznačne vyplývajú závery súdov nižšej inštancie vo vzťahu k obsahu Dodatku č. 1 k Zmluve o použití bianko zmenky č. XXXXXXXX/X, ktoré sú podľa dovolacieho súdu zrozumiteľné a logicky kompaktné. Nie je preto možné dospieť k záveru o tom, že by sa odvolací súd nedostatočne vysporiadal s podstatnou argumentáciou žalovaného 4/ uplatnenou v konaní.

42. K ostatným odvolacím námietkam žalovaného 4/ týkajúcim sa opomenutých dôkazov odvolací súd uviedol, že námietky žalovaného 4/ neboli vznesené vo včas podaných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, ale až neskôr v priebehu konania, preto na ne v zmysle § 175 ods. 3 OSP nebolo možné prihliadať. Uvedené sa týka aj námietok žalovaného 4/ k týkajúcich sa neprihliadnutia na Notársku zápisnicu a jej prílohu Dohodu o splátkach z 3. februára 2012. Nie je preto možné dospieť k záveru, že by sa s týmito odvolacími námietkami odvolací súd nevysporiadal.

43. Žalovaný 4/ namietal aj nedostatočné vysporiadanie sa odvolacieho súdu s návrhmi na prerušenie odvolacieho konania. Dovolací súd bez potreby opakovania dôvodov, pre ktoré sám vyhodnotil v dovolacom konaní rovnako zdôvodnené návrhy žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania ako nedôvodné, poukazuje na ods. 17. a 18. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, kde sa odvolací súd zrozumiteľne a dostačujúco s návrhmi žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania vysporiadal. Samotná nespokojnosť so závermi odvolacieho súdu o zamietnutí návrhov na prerušenie dovolacieho konania nemôže zakladať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

44. Najvyšší súd preto nezistil prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu je dostatočne odôvodnené, a to vrátane poskytnutia dôvodov pre zamietnutie návrhov

na vykonanie ďalšieho dokazovania, poskytuje dovolateľovi dostatočné vysvetlenie hodnotenia vykonaných dôkazov a sporovým stranám boli poskytnuté adresné a zrozumiteľné odpovede na podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

45. Nesprávne právne posúdenie veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vymedzil dovolateľ odklonom od spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 20. októbra 2015, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015 (ďalej len „Spoločné stanovisko“) v otázke povahy vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 4/, ktorý je podľa dovolateľa spotrebiteľský. Dovolateľ tvrdí, že súdy nižšej inštancie neuskutočnili ex offo prieskum uplatneného nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti nároku, v ktorom má nárok základ. Odvolací súd sa mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď zmenku právne posúdil tak, že sporná zmenka má voči žalovanému 4/ všetky zákonné náležitosti a bola spoľahlivým základom pre vydanie rozsudku súdu prvej inštancie.

46. Najvyšší súd konštatuje, že predmetné spoločné stanovisko bolo prijaté k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Dovolateľ súčasne v rámci tejto právnej otázky namietá, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že žalovaný 4/ nie je v posudzovanej veci spotrebiteľom. Vyriešenie uvedenej právnej otázky, či má žalovaný 4/ postavenie spotrebiteľa, je tak predpokladom pre ďalšie zodpovedanie dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu nesprávne právneho posúdenia veci.

47. Dovolací súd ku charakteru zmenkového ručenia poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 23. novembra 2006 sp. zn. 3Obo/362/2005, podľa záverov ktorého zmenkové ručenie je zabezpečovacím vzťahom, v ktorom zmenkový ručiteľ vyznačí svoj záväzok popri niektorej inej zmenkovo zaviazanej osobe. Záväzok ručiteľa je akcesorický ku zmenke ako listine a je nezávislý na záväzku dlžníka.

48. Súdny dvor EÚ v rozsudku zo 14. marca 2013 vo veci Česká spořitelna, a.s. proti Gerald Feichter, C-419/11, konštatoval, že aj keď má záväzok zmenkového ručiteľa abstraktnú povahu a je teda nezávislý od záväzku vystaviteľa, za ktorého sa zaručil, nič to nemení na tom, že ... zmenkové ručenie fyzickej osoby poskytnuté v rámci vlastnej zmenky vystavenej na zabezpečenie záväzku obchodnej spoločnosti nemožno považovať za poskytnuté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolenia alebo účelu, ak má táto fyzická osoba s uvedenou spoločnosťou úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti. Súdny dvor EÚ následne uzavrel, že fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním vo vzťahu k spoločnosti, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti, nemožno považovať za spotrebiteľa v zmysle tohto ustanovenia (čl. 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001), ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru. Súdny dvor EÚ v rozsudku z 3. júla 1997 vo veci Francesco Benincasa proti Dentalkit Srl., C-269/95, konštatoval, že pojem spotrebiteľ pre účely čl. 13 prvého odseku a čl. 14 prvého odseku Bruselského dohovoru sa má vykladať reštriktívne, a s odvolaním sa na postavenie tejto osoby v rámci konkrétnej zmluvy s ohľadom na jej povahu a účel, nehľadiac pritom na subjektívnu situáciu tejto osoby. Tá istá osoba sa môže považovať za spotrebiteľa vo vzťahu k určitému plneniu a za podnikateľa pri inom plnení. Súdny dvor EÚ preto dospel k záveru, že úprava stanovená dohovorom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany sa uplatní len na zmluvy uzatvorené jednotlivcom len na účely uspokojenia vlastnej spotreby. Takáto ochrana nie je opodstatnená v prípade zmlúv uzatváraných na účel obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, a to aj v prípade, ak ide o činnosť plánovanú v budúcnosti.

49. Žalovaný 4/ (tak ako konštatoval už súd prvej inštancie) bol v čase prevzatia zmenkového ručenia konateľom a spoločníkom vystaviteľa zmenky, čo dovolateľom rozporované v konaní nebolo. Žalovaný 4/ tak prevzal zmenkové ručenie v spojení s jeho postavením konateľa a spoločníka vystaviteľa zmenky a

za účelom zabezpečenia záväzku vystaviteľa zmenky pri jeho podnikateľskej činnosti.

50. Z uvedených záverov vyplýva, že odvolací súd dospel k správneému záveru, že žalovaný 4/ v posudzovanej veci nemá postavenie spotrebiteľa. Najvyšší súd v tejto otázke poukazuje aj na predchádzajúce rozhodnutia najvyššieho súdu prijaté v dovolacích konaniach iniciovaných tým istým dovolateľom, a to rozsudok z 29. októbra 2024, sp. zn. 5ObdoZ/1/2024, rozsudok z 28. mája 2025 sp. zn. 5ObdoZ/2/2024 a rozsudok z 29. júla 2025 sp. zn. 5ObdoZ/1/2025, kde najvyšší súd dospel k totožnému záveru, že právne postavenie spotrebiteľa s ohľadom na konkrétne okolnosti veci nie je možné žalovanému 4/ priznať.

51. Žalovaný 4/ vo svojom dovolaní označil rozsudok Súdneho dvora EÚ z 3. septembra 2015 vo veci Hora?iu Ovidiu Costea proti SC Volksbank România SA, C-110/14, k čomu najvyšší súd konštatuje, že v predmetnej veci nastali odlišné skutkové okolnosti, kde uzavretá zmluva o úvere neuvádzala účel, na ktorý bol úver poskytnutý, v jej predmete bolo upresnené, že úver bol poskytnutý na pokrytie bežných osobných výdavkov a zmluvu o úvere uzatvárala fyzická osoba advokát. Uvedené rozdielne skutkové okolnosti preto neopodstatňujú použitie záverov tohto rozhodnutia na tu posudzovanú vec.

52. Vzhľadom na to, že odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný 4/ nemá v posudzovanej veci postavenie spotrebiteľa, s čím sa dovolací súd stotožňuje a predpokladom pre uplatnenie Spoločného stanoviska namietaného dovolateľom je práve spotrebiteľský status, najvyšší súd konštatuje, že dovolanie žalovaného 4/ v tejto právnej otázke nie je prípustné. Právna otázka vymedzená dovolateľom týkajúca sa aplikácie záverov Spoločného stanoviska tu nebola podstatná pre rozhodnutie odvolacieho súdu, keď žalovaný 4/ nie je spotrebiteľom, preto nemohol nastať ani dovolateľom namietaný odklon v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

53. Nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ vymedzil nesprávnym posúdením otázky podpisu žalovaného 4/ na zmenke, ktorý sa nachádzal mimo zmenky a mimo vonkajšieho orámovania zmenky a ku ktorému bolo dodatočne doplnené orámovanie.

54. Odvolací súd k tejto otázke uviedol, že je bezpredmetné, či orámovanie pôvodného textu zmenky bolo predlžované v čase podpisu zmenky alebo až následne. Podstatná bola tá skutočnosť, že žalovaný 4/ sa podpísal k doložke per aval, čím potvrdil svoje ručiteľské prehlásenie. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že nemožno vo všeobecnosti prijať záver o tom, že každý text, ktorý sa nachádza mimo orámovania pôvodného textu zmenky, nie je súčasťou zmenky len z dôvodu, že orámovanie nekryje neskôr dopísaný text. Podstatnou na predmetnej zmenke bola skutočnosť, že doložka bola krytá podpisom žalovaného 4/ a existovala priestorová súvislosť medzi touto doložkou a podpisom žalovaného 4/.

55. Najvyšší súd s poukazom na rozsudky najvyššieho súdu z 29. októbra 2024, sp. zn. 5ObdoZ/1/2024, z 28. mája 2025 sp. zn. 5ObdoZ/2/2024 a z 29. júla 2025 sp. zn. 5ObdoZ/1/2025, konštatuje prípustnosť dovolania žalovaného 4/ podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď dovolateľom položená, aj keď zhodná právna otázka sa týka vždy inej zmenkovej listiny.

56. Zo skutkového stavu zisteného odvolacím súdom vyplýva, že podpis žalovaného 4/ nachádzajúci sa na licnej strane zmenky je pripojený k doložke „per aval“ s osobnými údajmi žalovaného 4/ a nachádza sa v bezprostrednej blízkosti doložky ostatných avalistov, z čoho je možné konštatovať priestorovú súvislosť podpisu s ostatným textom zmenky. Identifikačné údaje žalovaného 4/, doložka „per aval“, dátum podpisu a podpis žalovaného 4/ boli na zmenke kryté orámovaním, ktoré nadväzuje na pôvodné orámovanie zmenky, pričom žalovaný 4/ práve dodatočné orámovanie v konaní namietal.

57. Žalovaný 4/ v konaní sám uviedol, že svoj podpis na blankozmenku pripojil po tom, čo tam žalobca

rukou dopísal doložku avalistu s osobnými údajmi o žalovanom 4/. Umiestnenie svojho podpisu na ľicnej strane zmenky v bezprostrednej blízkosti doložky ostatných avalistov rovnako nenamietal.

58. Dovolací súd konštatuje, že podstatná je práve priestorová súvislosť a nadväznosť na ostatný text zmenky, ktorá nevzbudzuje pochybnosť o tom, že ide o súčasť zmenky. Umiestnenie avalu na posudzovanej zmenke podľa najvyššieho súdu jednoznačne preukazuje súvis s ostatným textom zmenky a ani dodatočnosť orámovania nemá potenciál túto jednoznačnú priestorovú súvislosť zmeniť.

59. Dovolací súd poukazuje aj na rozsudky najvyššieho súdu z 29. októbra 2024, sp. zn. 5ObdoZ/1/2024, z 28. mája 2025 sp. zn. 5ObdoZ/2/2024 a z 29. júla 2025 sp. zn. 5ObdoZ/1/2025, ktoré dospeli k zhodnému záveru podporeného aj odkazom na odbornú literatúru, podľa ktorej je z hľadiska právne významných skutočností možné rozlišovať doplnené údaje na blankozmenke na právne významné a právne bezvýznamné. Právne bezvýznamný doplnený údaj je taký údaj, ktorý nemá žiadny vplyv na kvalitu ani kvantitu práv a povinností účastníkov zmenkovoprávneho vzťahu. Ide napríklad o vyznačenie podčiarkovníka pod bezpodmienečný sľub alebo vyznačenie rámečka pri doložke „per aval“, alebo vyznačenie hologramu s ochranným prvkom listiny, alebo ozdobného údaja (krížik, hviezdica tak, že nezasahujú do podstaty náležitostí na zmenke). Právne bezvýznamný doplnený údaj, či už je doplnený v súlade, alebo v rozpore s zmluvou o vyplňovacom práve, nie je právne relevantný na možnú obranu zmenkového dlžníka voči plateniu zmenky. Uvedené vyplýva z logiky veci, keďže právne bezvýznamný údaj nie je spôsobilý ovplyvniť ani kvalitu, ani kvantitu zmenkového záväzkového vzťahu, t. j. nemá žiadny vplyv na práva majiteľa zmenky ani vplyv na povinnosti zmenkového dlžníka (Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Prvé vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2017, s. 66).

60. Najvyšší súd v predmetných rozhodnutiach konštatoval, že odvolací súd dospel k správne právne záveru, podľa ktorého na základe ručiteľského vyhlásenia žalovaného 4/ na biano zmenke, bez ohľadu na jeho dodatočné samostatné orámovanie, napísaného na okraji zmenkovej listiny, na boku orámovania zmenky (doplnenej biano zmenky), ktoré obsahuje ručiteľskú doložku vyjadrenú slovami „per aval“, podpísaného žalovaným 4/ (zmenkovým ručiteľom) k jeho osobným údajom a dátumu podpisu, vzniklo zmenkové ručenie žalovaného 4/ ako zmenkového ručiteľa so záväzkom plniť zo zmenky jej majiteľovi ako ten, za koho sa zmenkový ručiteľ zaručil.

61. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 4/ je v tejto právnej otázke prípustné, ale nie je dôvodné, keď odvolací súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, preto je potrebné dovolanie žalovaného podľa § 448 CSP zamietnuť.

62. Dovolateľ pri vymedzení dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP na záver dovolania namietal aj neurčitosť a nezrozumiteľnosť Notárskej zápisnice, ktorá je podľa dovolateľa absolútne neplatná. K uvedenému dovolací súd len stručne [a zhodne s obdobnou námietkou nedostatočného vysporiadania sa s Notárskou zápisnicou v prípade dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP] uvádza, že táto námietka nebola súčasťou námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, preto sa ňou nemôže zaoberať ani najvyšší súd v dovolacom konaní. Uvedená právna otázka nebola podstatná pre rozhodnutie odvolacieho súdu.

63. Najvyšší súd z uvedených dôvodov konštatuje, že dovolanie žalovaného 4/ bolo proti výroku I. rozsudku odvolacieho súdu prípustné, ale nebolo dôvodné, preto dovolanie žalovaného 4/ proti výroku I. rozsudku odvolacieho súdu podľa § 448 CSP zamietol, a to spoločne so zamietnutím dovolania proti výroku III. rozsudku odvolacieho súdu (závislý výrok o trovách odvolacieho konania). Dovolací súd z dôvodov uvedených v odseku 43. odôvodnenia tohto rozhodnutia nezistil prípustnosť dovolania proti výroku II. rozsudku odvolacieho súdu, preto dovolanie žalovaného 4/ proti výroku II. rozsudku odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

64. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovi ako úspešnej sporovej strane v dovolacom konaní nepriznal náhradu trov

dovolacieho konania z dôvodu, že mu žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

65. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.